

W. Bańer

KURJER WARSZAWSKI.

D. 11. Stycznia. — Rok 1842.
Wtorek.

N° 10.

Jutro, Ś. Arkadiusz.
Wschód słońca: g. 7, mi: 57, Zach: g. 4 m. 3.

Onegdaj na sesji centralnej Towarzystwa Dobroczynności, jako na pierwszej po *Nowym Roku*, składali osierociali Wychowawcy miejscowi powinszowanie Członkom w imieniu swoim, kolegów zostających u Rzemieślników, starców instytucyjnych, i dzieci z Ochron, w następujących wyrazach:

I starzy dziadkowie i ubogie dziatki,
W troskliwości waszej widzą dobroć Matki,
Dajcie przytułek kalektwu, sierocie,
Niechaj BÓG nagrodę odda waszej cnotce;
Zycie długo dla nas zdrowi i szczęśliwi,
A dadzą Wam pomoc ZACNI I POCZCIWI.

Następnie Tow. Dobr. przeznaczyło dla swych Wychowawców nateraz zostających u Rzemieślników lub Artystów, a sprawujących się pod każdym względem wzorowo, następujące nagrody: Ign. *Strożewskiemu* u Rzeźbiarza zł. 50; Józ. *Bykowskiemu* u Introligatora zł. 50; zostającemu u Szweca *Witalisowi Wiszowatemu* (który w Szkole Niedzielnej Rzemieślniczej otrzymał nagrodę) zł. 30; *Józefowi Drzewieckiemu* zostającemu u Szweca dams. zł. 30. Pieniądze te pozostaną w Kasie depozytowej Towarzystwa, dopóki powyżsi Wychowawcy nie złączą na własną rękę rzemiosła, wtedy je wraz z procentami odbiorą. Udarowani, jakoteż i inni terminatorowie, dawni Wychowawcy Towarzystwa, byli na tej sesji obecni, i wraz z miejscowemi Wychowawcami przedstawieni zostali Członkom licznym zebraniem, a składka przez Członków złożona, wynosząca zł. 50, wniesiona została do Kasy. Na temże posiedzeniu zaproszeni zostali do Tow. Dobr. W. W. Mik: *Roguski*, *Norbert Jeske* i *Adam Szczygielski*. — Dnia 4 (16) b. m. o godz. 12tej w południe odbędzie się publiczne posiedzenie *Towarzystwa Lekarskiego* Warsz. w gmachu Komisji Rz. Spraw Wewnętrznych. Członk. Sekret. Towarzystwa, *Dr. Lebel*. — W dniu 3 b. m. odbył się smutny obrzęd oddania ostatniej posługi zwłokom ś. p. *Leokadii Morawskiej*, jedynej córki W. Morawskiego, Rewizora Jlnego Gub. Mazow., zmarłej tu w dniu *Nowego Roku* 1842. Wymowniejsze usta od moich skre-

śliły już nad grobem zgasłej życiorys; lecz świadek pełnego czi życia ś. p. *Leokadii Morawskiej*, niech mi wolno będzie sprawiedliwy hołd złożyć jej cieniem. Uposażona od natury w najświetniejsze powaby wychowaniem starannem, mając wykształcony umysł i uszlachetnione serce przy najdelikatniejszych uczuciach, była chlubą swej Rodziny, ozdobą i duszą towarzystwa, słodczą bliżej ją znających, a pociechą i niezaprzeczonem dobrem dla cierpiącej ludzkości. Takiej to osoby pielgrzymkę, śmierć nielitościwa, w 19tej wiosnie życia nie przecinając, napełniła gorczą pozostałe serca Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. Jakkolwiek pobyt jej był krótkim na tej ziemi, wszakże jej pamięć w sercach naszych, na zawsze pozostanie. *P. M.* — Opatrzona SS. SAKRAMENTAMI, po dotkliwej chorobie, przeszła do wieczności wczoraj ś. p. *Marjanna z Piaseckich owdowiła Kulesza*. Pozostałe Dzieci wraz z Zięciem, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na exportację zwłok nieboszczki z Kaplicy OO. Reformatów na smętarz Powązkowski jutro o go: 3ej z połud: odb. ć się mającą. — W smutku pogrążona Żona wraz z Dziećmi po zgonie ś. p. *Józefa Szemplińskiego*, Obywatela Gubernji tutejszej, zmarłego onegdaj, zapraszają Krewnych i Przyjaciół, na exportację zwłok Jego z Kaplicy OO. Reformatów na smętarz Powązkowski, dziś o godzinie 4tej z południa odb. ć się mającą. — W pierwszych numerach pisma czasowego francuzkiego (*Le Glaneur de Varsovie*), które po raz Iszy okazało się 1go Stycznia r. b., część polityczna zawiera: Rzut oka na główne wypadki r. 1841; część literacka obejmuje powieść *Alex. Dumas* ood tytułem: *Kaplica gotycka*; w 2giej połowie Stycznia, dodatek literacki zawierać będzie między innymi: 1) *Le Manoir du Mont Cruel* (Zamek na Górze okrutnej) przez *Eli. Berthet*; 2) Krótką powieść (*Un journaliste d'autrefois* (Dziennikarz z dawniejszych czasów). W każdą Srodę będzie umieszczony artykuł modny. W ciągu zaś roku,

w tym Dodatku mieścić się będą rozmaite Powieści albo Pamiętniki przez najslawniejszych Autorów francuzi, których zbiór w edycjach bruxelskich kosztowałby zł. 100. Osoby, które zechcą abonować to pismo w środku miesiąca lub kwartału, mogą otrzymać wysłane od początku numery. — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono dla Instytutu mor: za: dzi; nierozegrane w Cwika zł. 3 gr. 28 od Felixa O.; zł. 3 dla ubogich z wygranej w Wista od F. T., a na drzewo dla ubogich rubla sr. od Ł. — Wczoraj ukazało się kilka sanek, ale jeszcze nie na wszystkich ulicach mogły kursować. — *Najnowsze Tańce*, grane Iszy raz w wilję *Nowego Roku* w obu Resursach i z upodobaniem przez Szano: Publiczność przyjęte, ułożone na fortepjan, iako to: *Odgłosy Radości Albjonu* (Jubel Klänge aus Albion), Walce skomponowane przez *Labitzkiego*, cena kop: 45. *Kontredanse* francuzi, skomponowane przez tegoż Autora, cena kop: 22^{1/2}, wysłane w Składzie muzyki Ig: *Klukowskiego*. — 600 Słuchaczów będących wczoraj na koncercie JP. *Serwe* (Servais), doznało rzadko wydarzającej się przyjemności. Powszechny był odgłos znawców i lubowników muzyki, że to jest *Mistrz mistrzów* tego instrumentu (basetli), że to jest *Ołbrzym* w muzyce. Wirtuoz okrywany był najzastężeńszymi oklaskami i przywołany po każdym z trzech dzieł przez niego wykonywanych a będących jego utworem. Przywołana oraz JPani *Rywacza* po Arji, którą śpiewała. W Rozmaitości przywołani, po *Wstręcie do Matżeństwa* JP. *Karasiński* i JPanna *Damse*, Taż po *Piotrze* i *Pawle*. Wkrótce dana będzie nowa *Komedja Artykuł 960*, czyli *Darowizna*.

Kollegjum kościelne wyznań Ewangelic: w *Radomiu*, w imieniu Parafjan oświadcza publicznie należną wdzięczność W. Karolowi *Hoppen* tutejszemu Obywatelowi, za ofiarowanie do Kościoła Ewangelic: Obrazu kolosalnej wielkości wyobrażającego Chrześc JEZUSA Chrystusa. W. *Hoppen* bowiem, aby ofiarę swoją utrwalił pamięcią dalszą niż zwykłe dary, postanowił sam wymalować Obraz rzeźbiony przedstawiający nie tylko Pana JEZUSA i Sgo JANA Chrzciciela, ale nadto DUCHA Sgo

wśród promieni, Pielgrzyma pod parasolem na wielbłądzie z po za gór skalistych poglądnącego. 2 Kobiety ochrzczone i inne oczekujące tego Sgo obrządku; krótko mówiąc, 20 różnorodnych przedmiotów ułożywszy w pomysł na obrazie mającym długości łokci 9, a szerokości łokci 6, z całkowitego płótna, umieścić zamierzył. Powinszować Panu *Hoppen* korzystne zwiedzenie Galerji Obrazów w *Dreźnie*, *Rzymie* i t. p., gdyż do tak wysokiego stopnia talent swój posunął, że i w tych Obrazo-zbiorach praca jego zyskałaby słuszną pochwałę, a nawet uwielbienie znawców. Trudno albowiem wyrzec stanowczo, co wprzód podziwiać: czy bogactwo myśli, czy dokładność rozkładu, czy dobroć kolorów, czy urok pędzla, czy charakter w twarzach. Zaiste, wzniosłe tylko uczucie mogło go tak bogobojną natchnąć myślą i z takim talentem ją wyrazić. Rok przeszło niezamordowanie i bez przerwy W. *Hoppen* swój czas i swoje zdolności wykonaniu tego dzieła poświęcił. Dzięki Mu więc Kollegjum kościelne w imieniu Parafjan składa i niewymowną wynurza wdzięczność, albowiem Kościół nasz w *Radomiu* nową zaiasiał ozdobą, i takową wiele innych przybytków Pańskich przewyższa.

Resursa Radomska porządek zabaw karnawałowych na rok bież: 1842 ustanowiła w ten sposób: iż oprócz Balu w d. 31ym Grud: r. z. na zakończenie starego roku i Wieczoru w d. 8ym Stycz: r. b. odbytych, będą jeszcze 3 Bale: 13go Stycz:, 3go Lutego i 8go Lutego, a między temi w dniu 3m Lut: *Bal kostiumowy*. Wieczory zaś z tańcami połączone, odbywać się będą w dniach 22gim i 29tym Stycz:, oraz 6go Lutego.

W. *Edelsztejn*, Lekarzu w *Zemły* zamieszkały, przyjm najszczerze podziękowanie za przywrócone mi zdrowie; jest to dar, którego wynagrodzenie przez wdzięczność jedynie da się uzupełnić. W ciągu 3ch tygodni uwolnił mnie od ciężkiej i długiej choroby, która przez 4 z gorą miesiące traktowana, nie tylko że nie zmniejszyła się, ale owszem coraz była dotkliwszą. Wdzięczność Ci Szanowny Mężu, a ta, o tyle więcej Ci jest należną, o ile do Twojej zności sztuki le-

karskiej łączyłeś zupełną bezinteresowność, największą gorliwość i poświęcenie się. M. Olaszewski.

Ameryka. — Kongresowi Stanów Zjednoczonych przedstawiono obszerną korespondencję z władzami angielskiemi względem przyrzeczenia przy brzegach *afrykańskich* statków amerykańskich; podejrzanym o handel niewolnikami, oraz względem sprowadzenia amerykańskiego Oficera *Grogan*. — Akcjonariusze zgasłego amerykańskiego Banku zapozwali byłych Dyrektorów *Biddle*, *Jaudon* (Zoda) i *Dunlop* o oszustwo. — Władza hiszpańska aresztowała Konsula angielskiego w *Matanzas*, za to, iż spowodował powstanie *Marzynów*, celem wyzwolenia im wolności.

Anglja. — Królowa oznajmiła, że osobiście zagał posiedzenia Parlamentu; spodziewają się także obecności dostojnych Gości z zagranicy przy tym akcie uroczystym. — Misja Lorda *Ashburton* do Stanów Zjednoczonych: sprawiła na giełdzie wrażenie pomyślnie; wiadomo bowiem, iż szanowny Lord w Ameryce jest lubiany jako Obywatel *Pensylwanji* i uczestnik znacznych stosunków handlowych z Ameryką, gdy należał do spółki Domu handlowego *Baring* (Beryng). — Ceny pszenicy spadają. — P. *Gaspary* Konsul angielski w *Tunecie* ma być odwołany, ponieważ trudnił się handlem niewolnikami. — Gazeta *Nadworna* ogłosiła awanse dla wojskowych, którzy służyli w *Syrji* i *Kanadzie*; między innymi Major *Napier* (Napje) został posunięty na stopień Podpułkownika.

Francja. — Król i jego rodzina 31go z. m. wieczorem przyjmowali Damy dyplomatycznego Ciała, deputację Rady stanu i urzędników listy cywilnej, którzy składali powinszowania z powodu *Nowego Roku*. 1go b. m. jako w rocznicę śmierci Królowej *Xłnej Wirtembergskiej* odprawiłono Mszę w kaplicy pałacu *Tuercji*, potem Królowa miała wyjechać do *Dreux* (Dre). — Dziennik *Sporów* występuje przeciw żądaniu *Espantera*, aby P. *Salvandy* złożył swoje listy wierzytelne Rejentowi. — Już 163 wysłużonych wojskowych postanowiło osiedlić się w *Afryce*; wielu innych pragnie iść za ich przykładem, ale dopiero po obcażeniu się ze swemi rodzinami we Francji. — X.

Lamenais (Lamene) 31go z. m. opuścił więzienie Stej *PELAGGI*, po wysiedzeniu swojej kary.

Turecja. — Zapewniają, że Wielki Wezyr *Izzed Mehmed* Basza zamysła mianować *Reszyda* Baszę Ministrem spraw zagraniczy (?). Sultanka *Walida* wspólnie z nowym Wezyrem i z starszym *Chosrewem* Baszą wznowia intrygi w Dywanie. Matka Monarchy szczególnie czuie nieważić przeciw mężnemu *Ryzie* Baszy Marszałkowi *Seraiu*, iak mówią z przyczyny romansowej. — *Porta* zniósła *hatyszeryf Gulhany*. — Wice-Król *Egipski* wstrzymał udzielanie dymisji Oficerom; flotta *egipska* prawie zupełnie jest rozbrojona.

Włochy. — 23go z. m. przybył do *Rzymu* Arcybiskup *Salcburgu* *Xię Szwarzenberg*; 25go z. m. po odbytem Nabożeństwie w Kościele Sgo *PIOTRA*, miał być przedstawiony *OJCU ŚMIU* przez Posła Austriackiego Hrabiego *Lützow*. — W *Rzymie* wznowiają się znowu częste rozbojnicze napady.

Rozmaitości. — Na jednym z ostatnich posiedzeń Akademji paryzkiej, przedstawił P. *Gaudin* (Gode) nowy sposób używania blach dagerotypu; aby uczynić sposobnemi dla światła, przeciąga je tak zwanym *iodbromure*, za którego pomocą przedmioty kopują się doskonale w przeciągu kwadransu. Odrysował nawet przedmioty ruchome, iako to: most ze wszystkimi przechodzącami i przecieżniającami. I portrety oddają się doskonale, nawet gdy kopjowane osoby śmieją się lub mówią. *Jodbromure* jest iednak tak niebezpieczne, że mała kropelka przysłnięta w oko, może na zawsze pozławić wzrok. — W gazecie *oxfordzkiej* czytano niedawno następujące doniesienie: »Jan *Milner* zamieszkały w *Mirbury* zawiadania Damę, którą niedawno poznał, iż z najgłębszym ustanowieniem w przyszły poniedziałek i w dni następnie w ciągu tygodnia od *Iszej* do 3ciej z południa przechadzać się będzie wzdłuż ulicy *Oxfordzkiej* z białą wstążką na kapeluszu. Jeśli Dama pomieniona przyjmie jego oświadczenie się, tedy zechce łaskawie stanąć u okna; w przeciwnym razie poszuka sobie inną mniej wyniosłą małżonkę." Przechadzka istotnie miała miejsce, ale bez żadnego innego skutku, iak tylko, że luba gawiedź uliczników prze-

śladowała spacerującego swoimi krzykami. Jest to bogaty, osiadały *Celadon*, zakochany w młodej ładnej Panienci, i pragnący złożyć u jej stop swój maitątek i swoją kopę latek.

Z Drezna. — Emilia *Kallunską* rodem z *Lüderytz* w *Hanowerskiem* *Fryderyk Ernest Kallunski*, utworzą przy swoim Instytucie wychowania płci żeńskiej w Dreznie, **PENSJA PANIEN**, z stanów wyższych, i polecają się przytem przedsięwzięciu zaufaniu Szanownych Rodziców, którzyby chcieli swoje córki powierzyć podobnym zakładom. Jeśli wyżej wymienieni wolą polecać się bardziej swoją działalnością, uważają jednak za powinność swoje zdolności dla podobnego przedsięwzięcia udowodnić jak następuje: Trudne zadanie kierować z pomyslnym skutkiem w wychowaniu umysłowe i fizyczne w zrastaającej młodzieży, wymaga nie tylko wewnętrznego skupienia do tego zawodu, ale też teoretycznych i praktycznych wiadomości do tak ważnego powołania. W tym celu Przedsiębiorca z wiedzą przez kilka lat ieden z najlepszych zakładów pedagogicznych, aby zaś być praktycznego w kształcenia, zostawał przez kilka lat przy Instytucie wychowania płci żeńskiej; aż na wieloletnie zadania założył w Dreznie własny Instytut wychowania Panien z Stanów wyższych. Emilia *Kallunską* zostając przez kilka lat jako Nauczycielką przy podobnym Instytucie w wychowania, zdolała zjednać sobie zaszczytne zawołanie znakomitych rodziców. W tym stanie nie tylko poznała potrzeby wymagane w wychowaniu umysłowem, ale znalazła też sposobność odpowiadania świętym obowiązkom pod względem moralnym i fizycznym i jakie ma zachowywać dla swoich przyszłych wychowanic. Przy pomocy Boskiej spodziewają się oboje przyszłym swoim wychowanicom zapewnić to do czego ich obowiązują powołanie i sumienie. *Przedmioty wykładowane w Instytucie:* Religja, języki: Niemiecki, Francuzki, Angielski, Historia literatury tych języków, oraz czytanie i objaśnienie dzieł klasycznych, to jest takich, które ze swojej treści i formy za doskonale i piękne od narodów są uznane. Rozmowy (Konwersacje) w powyższych językach mają miejsce z regularnymi odnami, Historia powszechna, Geografia, Mitologia, Historia naturalna, Fizyka, Kalligrafja, Rysunki, Roboty ręczne: Szycie, Haftowanie, i tak dalej. Wychowanicom katolickim udzielana będzie nauka Religji przez Xieźdza tegoż wyznania; wszystkie zaś regularnie uczęszczać będą na nabożeństwo. Nauka Malarstwa, Muzyki, Tańca, i Ginnastyki opłaca się osobno. *Warunki:* Pensjonarki płacą kwartalnie ratami z góry 280 talarów rocznie, łącznie za pranie Bielizny i potrzebne Meble. Za książki i Materiały piśmienne w końcu kwartału podać się rachunek. Wybór Lekarza na przypadki słabości Rodzice przy oddaniu Pensjonerek do Instytutu sami łaskawie oznaczają. Tymże obliczają się wydatki nadzwyczajne w czasie chorób wraz z honorarjum Lekarza. Wymienione warun-

ki nie ulegają żadnej zmianie w czasie nieobecności Pensjonerek, a ich oddalenie się powinno być kwartałem wprzódy wymówione. Za usługę każda Pensjonarka płaci rocznie 3 talary. Każda Wychowanka ma z sobą sprowadzić: 20 kopek kompletne, z Kołdra i potrójnem Powłóczkami, 2 Obrusy, 12 Serwet, 12 Ręczników i kompletny Serwis srebrny. Nadmieniam się, iż Rodzice dostarczają dostateczną i równo znaczoną bieliznę, w przeciwnym razie Instytut stara się o jej nabycie. Wychowanki pragnące tylko mieć udział w nauce wymienionych przedmiotów, płacą w 3ciej klasie 4 1/2 Talara miesięcznie; zaś w 2ch wyższych klasach, gdzie udzielane bywają lekcje języka angielskiego, 7 Talarów miesięcznie. Równie iak Pensjonarki mają swoje oddalenie się wymówić kwartałem wprzódy. Ani słabość, ani nieobecność Uczennic nie może spowodować zmiany w oznaczonej opłacie.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Hurko Jenerał Lejt: z Lublina; Sobolew Jen: z Kalisza; Żubieński Jan Hra: z Łowicza; Czarnowski Józ: Oby: z Boczki; Panikowski Fel: Dzie: z Gub: Grodzieński; Bielski Wład: Dzie: z Fajstawic; Witosławski Eugen: Dzie: z Gub: Podolskiej; Niemirycz Artur Dzie: z Czerska; Świeprawski Wład: Dzie: z Pagowa; Kłosowski Stanis: Dzie: z Rączek; Chronowski Kanty Dzie: z Radzanowa; Modliński Nepom: Dzie: z Liszewa; Krzymuski Marcin Dzie: z Wierzbia; Bogdański Tom: Dzie: z Mitkowie; Lenartowicz Andr: Dzie: z Sokołowa.

Dziś rano zimna stopni 5. Wczoraj w południe 4. **TEATR ROZMAITOŚCI.** Jutro 6 raz *Anioł opiekunicy*. 61 raz *Zachód słońca*. Chorzy: JPan *Halpert*, JPan *Estella Możliwska* i JPan *Panczykowski*. **MENAZERJA** codziennie, w b. Pałacu Paca.

Dziś w Kawiarni Literackiej przy ulicy Przejazd pod Nr 652, pod tak nazwanemi Lipkami, obok domu gdzie Piwo Bawarskie, wprost ulicy Długiej, P. *Rajczak* z kompanją grać będzie różne wyjątki z *Oper* i *Podróż po Europie*. W tej Kawiarni prócz kawy pedzonej na maszynie zimną wodą; i innych Napoiów, dostać można Polewki z piwa. Do czytania są różne Pisma Polskie, Francuzkie i Niemieckie.

W dniu 12 b. m. we Środę, w Hotelu Bawarskim, danym będzie **BAL**, na który Właściciel tego Hotelu Szanownią Publiczność zaprasza, gdzie w nowo urządzonej Restauracji wszystkiego dostać można. — Tamże od dziś codziennie dostać można **OBJADÓW** i rozmaitych Trunków w każdym czasie.

J. Szmidtnr.

Dziś w kawiarni przy ulicy Długiej w domu Wgo Wejcherta pod Nr 541, (idąc od ulicy Freta po prawej ręce Ścia Kamienica), Panny *Noires* grać i śpiewać będą.

Dziś w kawiarni w Gnachu Teatralnym przy ul. Wierzbowej wprost Diecaciej, Panny *Krzytel* grać i śpiewać będą.

Dziś w kawiarni pod Nr 600, przy ulicy Bielańskiej, w domu Lilpopa, Panny *Szerber* grać i śpiewać będą.